

Z. K. Slabý

Pětiletý princ a zkamenělí cizinci

Loutková hříčka, až hra

Osoby:

Hyacint nebo Hyacinta

Princ – pětiletý i dospělý

Mnich – loutka a vypravěč-loutkoherec

Učitel Macarát

Král Zasmus VII.

Vrchní pirát Rudýnek

První pirát

Druhý pirát

Čarodějnice Walberta alias princezna Avanta

Komoří

Královna

Dvořané, cizinci-sochy

Hudba, Vypravěč (loutkoherec) přichází v obleku mnicha na forbínu. Má plnovous. Hudba končí.

Mnich se ukloní: Zasmus s vámi, mladí přátelé. Já jsem ten mnich, který má mnoho knih a neví, co je v nich. Přiloží si ukazováček k ústům: Pst! To musím tvrdit panu králi Zasmusovi VII., jinak bych nesměl být královským kronikářem. Pan král totiž nesnáší, když je někdo chytřejší než on. A on ani neumí číst, to je ostuda, co? Zato vládne nad Lotránií a Hrabálií, Piškuntálií a Paškuntálií, nad Ostrovy neumětelskými a říší Eskamotérskou velice krutě. A je – rozhlédne se kolem, zda ho nikdo nepovolaný neposlouchá – ale to říkám jenom vám – hrozný lakomec. A nesnáší nikoho, koho nezná. Jak přijde do jeho souzemí nějaký cizinec, dřív nebo později zmizí. Načisto! A v královském parku se objeví nová socha, která se podobá tomu cizinci, jako by mu z oka vypadla. Co však je ještě podivnější: princ – jeho synovi – je pět let. Že na tom není nic podivného? Jak to, když je mu těch pět let už celých pětadvacet roků? Jestli umím dobře počítat, tak by mu mělo být právě třicet. Ale to ne, je mu pořád pět! Já mám dojem, že v tom má prsty králova rádkyně Wamberta. Jenže já nevím, jestli vám to vůbec mohu svěřit... Počká na kladnou odezvu dětí, eventuálně ji vyprovokuje. Vážně to chcete slyšet? A nebudete se bát? No dobrá, ale já nepřebírám žádnou odpovědnost. Prozradím vám tedy, že pan král vypravil prince s domácím učitelem Macarátem na výlet loďkou pod záminkou, že princ se musí nadýchat mořského vzduchu. Loďka si tedy plula po moři, plula si chvilku, plula si dvě chvilky, ale najednou se objevili piráti a prince i s Macarátem zajali. Teď chtějí vysoké výkupné: třináct tisíc zasmusíků, jinak prý královského syna nevrátí. To je voda na Zasmusův mlýn: král si mne ruce, protože nehodlá pirátům dát ani jeden zasmusík. Nač by jim taky peníze dával, když je rád, že se zbaví následníka trůnu. Chce přece vládnout sám a věčně. Nemá ovšem ani tušení, že se na učení k pirátům přihlásila za plavčíka jedna dívka. Jmenuje se Hyacinta a touží zažít nějaké dobrodružství, čím nebezpečnější, tím líp. Vystupuje v přestrojení a pod jménem Hyacint. A to je všechno, víc vám zatím nemohu prozradit. Ale nikomu ani muk! Odchází – najednou se zastaví, jako by si

na něco vzpomněl, plácne se do čela: Já tu klábosím a docela bych zapomněl, proč mě sem vlastně režisér poslal. Z boku forbíny: Dovolte, abych vám představil hlavní osoby dnešní pohádky. Opona se maličko rozhrne, ve vzniklém okénku procházejí loutky jako apoštolové na orloji a uklánějí se nebo pouze pokynou rukou dle své důležitosti a charakteru. Velectěný pan král Zasmus VII, vládce Lotránie, Hrabálie a dalšího souzemí...

Králova vzácná rádkyně Wamberta...

Malý princ, jehož jméno zatím neznáme, třeba ani žádné nemá...

Princův domácí učitel Macarát...

Plavčík Hyacint neboli... ale do toho nikomu nic není...

Vůdce pirátů Rudýnek...

Mnich kronikář... Nikdo se neobjeví. Tak kde vězí mnich kronikář?... Aha, já jsem tady. Tak můžeme začít. Odchází, rozhrne se opona.

Hudba, šplouchání moře. Pohupující se paluba lodi, v lodním boku dvě okénka, teď temná, za nimiž jsou skryty dvě kajuty. Na kapitánském můstku pirátského škuneru stojí vůdce pirátů (dále jen Rudýnek) s páskou přes oko, nad ním na stožáru vlaje pirátská vlajka s lebkou a zkříženými hnáty. Pirát vyhlíží dalekohledem pro jedno oko, zda už mu někdo veze zasmusíky. Na přídí stojí plavčík Hyacint, převlečená Hyacinta, šátkem ukrývající dívčí kadeře.

Rozsvítí se okénko jedné kajuty, uvnitř sedí piráti, přihýbají si rumu z láhve a hulákají pirátskou píseň Pirát býval duše hrdinná, johoho, nedovedl hledět na měsíc. Hudba i píseň stop, okénko zatmít.

Rudýnek zpozoruje bloumajícího Hyacinta: Hola hej, plavčíku, co bloumáš po palubě jako tělo bez duše? U všech nasolených slanečků, copak nemáš něco kloudnějšího na práci?

Hyacint: Prosím nemám.

Rudýnek: U zubatého žraloka, mám já to posádku! Jeden jak druhý tu má ruce levé a já abych tu všecko odřel. Tak běž hlídkovat u prince, než tě pro výstrahu pověsím na ráhno! Každý si tady myslí, že pirátské řemeslo je nějaká legrace, ale já vás naučím sekát latinu, kůže líné!

Hyacint zmizí v podpalubí.

Rozsvítí se okno kajuty s piráty a naváže píseň. Hyacint vejde do kajuty, píseň zmlkne uprostřed slova.

Hyacint: Prosím vás, páni piráti, kde tady najdu prince?

Piráti se zachechtají. Jeden z nich mávne rukou: Vedle, plavčíku, vedle!

Okno zhasne, ihned se rozsvítí vedlejší kajuta, kde sedí pětiletý obtloustlý chlapeček a baští smažené žraločí ploutve. Hyacint vejde do kajuty, chlapeček přestane žvýkat.

Hyacint: Nevíš, kde je princ, chlapečku?

Princ: Proč se na to ptáš?

Hyacint: Protože mám prince hlídat.

Princ: A proč máš prince hlídat?

Hyacint: Protože mi to nařídil vůdce pirátů.

Princ: A proč ti to nařídil vůdce pirátů?

Hyacint: Protože chtěl, abych něco dělala... vlastně dělal, dělal, dělal!

Princ: A proč chtěl, abys něco dělal, dělal, dělal?

Hyacint: Protože se mu nelíbí, když se někdo jen tak zbůhdarma přechází po palubě.

Princ: A proč se mu nelíbí, když se někdo zbo... zbu... zby...zadarmo přechází po palubě?

Hyacint: Asi nechce, aby se někdo jen tak poflakoval.

Princ: A proč nechce, aby se někdo jen tak flakoval?

Hyacint: To nevím.

Princ jásavě: Jedna nula pro mne! Hurá! Vedu!

Hyacint: Jak to – jedna nula pro tebe? Copak hrajeme fotbal?

Princ: Samozřejmě. Já hraju otázkový fotbal s každým, koho potkám. Kdo neví, jak odpovědět, má gól. Vůdce pirátů to vzdal, když dostal pět gólů. Můj otec, král Zasmus VII., se už dávno přede mnou ukrývá v zámecké hlásce a zamyká se tam na devět západů, aby mi nemusel odpovídat. Prohrává totiž tisíc devět set šedesát osm nula. Vystřídal jsem dvaadvacet chův a všechny se z mých otázek zbláznily a odešly předčasně do důchodu. Budeš moje nová chůva a taky se zblázníš? Brzy?

Rudýnek na kapitánském můstku tluče špačky.

Hyacint zklamaně: Tak ty jsi tedy ten princ? Takhle jsem si tě nepředstavovala, nepředstavoval la la la. Neměl by ses tolik cpát.

Princ: Proč myslíš, že bych se neměl cpát?

Hyacint: Abys nebyl tak tlustý.

Princ: A proč bych neměl být tak tlustý?

Hyacint: Není to zdravé.

Princ: A proč to není zdravé?

Hyacint: Když budeš moc tlustý, snadno se tě chytne nějaká nemoc.

Princ odstrčí plechový talíř s nedojedenými žraločími ploutvemi a zafňuká: Já nechci, aby se mě chytala nějaká nemoc, já nemoci nesnáším. Jak to, že mi ještě nikdo neřekl, že nemoci chytají tloušťky? Vyjeví se: Jú, tys mi neodpověděl. To nevím a já ti přestal dávat otázky. Ty jsi nějaký fikaný. Víš, že je to jedna jedna? To se mi ještě nestalo. Chlácholivě: Ale neboj se, já už tě zblázním. Dám si na tom hrozně moc záležet.

Hyacint: Jak to, že jsi tady zavřený u pirátů?

Princ bezstarostně: Jsem unešený. Piráti přepadli královskou loďku, na které jsem se plavil s učitelem Macarátem, a zajali si mě. Myslí si, že za mne dostanou od královského tatínka vysoké výkupné. Jenže to se přepočítali, můj papínek je držgrešle, nedá jim ani vindru. Docela rád se mne zbaví. Že nevíš, proč je pan král držgrešle?

Hyacint: Dovedu si to představit: je lakomý a každý večer se přehrabuje v truhlách, plných zlatých zasmusíků.

Princ udiveně? Ty ho znáš? Začne vrískat: S tebou není žádná hra! Tys měl říct, že to nevíš. Nebo odpovědět tak, abych se mohl ptát dál. Takhle je to dva jedna pro tebe.

Hyacint: To máš jedno.

Princ dupe: A nemám a nemám a nemám. Jedno je kolečko u trakaře. Já nejsem zvyklý prohrávat. Jsem přece princ!

Hyacint konejšivě: Princové taky prohrávají. A jak často.

Princ: Vážně? Můj domácí učitel Macaráť tvrdí, že princové pořád vyhrávají. Ale Macaráť je trouba.

Hyacint: Trouba?

Princ: Trouba nebo truhlík nebo taky trumpeta, jak se to vezme. V otázkovém fotbale už puká vyšším skóre než pan král Zasmus VII. Kdyby náhodou můj královský papínek usmlouval nízké výkupné a zaplatil je, vrátil bych se na zámek pod jednou podmínkou: že můj učitel zůstane mezi piráty. To by byla švanda, kdyby se z Macaráta stal pirát. Navždycky!

Hyacint: Přál by sis, abych tě osvobodil?

Princ: Proč bys mě osvobozoval?

Hyacint: Nelíbí se mi, když někdo unáší malé děti, ať to jsou princové nebo ne!

Princ: A proč se ti to nelíbí?

Hyacint: Protože se to nemá dělat.

Princ: A proč se to nemá dělat?

Hyacint: A ty si myslíš, že piráti mají loupit děti?

Princ nadurděně: Počkej, počkej, to je ofsajd. Já se mám ptát, ne ty. Ty jsi tu od toho, abys odpovídal.

Hyacint rychle: A proč jsem tu od toho, abych odpovídal?

Princ vyjeveně: Protože... protože... S tebou není vůbec žádná hra. Teď nevím, jak ti mám odpovědět, a vyhráváš tři jedna. Plácá se na temeno hlavy: Piky piky na hlavu, na otázky nehraju. A máš to.

Hyacint: To jsem sám rád, aspoň se nebudeme zdržovat. Tak vážně: chceš, abych tě odtud vysvobodil?

Princ nabručeně: Ale nojo. Tady je stejně otrava, když pořád vyhráváš.

Kajuta s princem se zatmí, rozsvítí se vedlejší kajuta s chrápajícími piráty. Ozve se zvuk zamykání zámku a divák si domyslí, že to nemohl udělat nikdo jiný nežli Hyacint.

Eventuálně: Hyacintův hlas: Tak. To bychom měli.

Hyacint vylézá na palubu. Vůdce pirátů už nespí – rozhlíží se opět ostražitě po mořské hladině. Škuner kolébavě poskakuje po vlnách.

Hyacint volá: Hej, kapitáne!

Rudýnek: Vida, konečně jeden strízlivý! U všech krabů a krabátek, měl jsem naverbovat abstinenty nebo ten rum včas zamknout. Co se děje, plavčíku? Všechno v pořádku?

Hyacint vesele: Všechno v naprostém pořádku. Princ by vám rád položil několik otázek, padre.

Rudýnek: Princ? Aha, chce mi asi nabídnout výkupné sám, když se jeho královská výsost pořád k ničemu nemá. Sem s ním! Sem s princem a pěknou truhlou zasmusíků!

Hyacint sestupuje do podpalubí, v princově osvětlené kajutě teď sedí i učitel Macarát. Hyacint vstupuje do kajuty.

Macarát se celý klepe: Nadešla naše poslední hodinka, sličný piráte?

Hyacint: Kde jste vězel, učiteli?

Macarát: Já... tedy... jaksi... Když jsem rozčilený, tak... Existuje i tady taková malá místnost...

Hyacint: Rozumím. Vaše hodinka tedy nenadešla, naopak byste měli být co nejdříve volní.

Jenom si princ se strýčkem pirátem ještě zahraje otázkový fotbal.

Princ vyskočí: To si dám líbit. Jde se na věc.

Macarát rovněž vstává.

Hyacint ho zarazí: Vy tady radši zůstaňte, bojím se, že byste se podřekl!

Hyacint odejde s princem z kajuty. Kajuta s bezmocně usedajícím učitelem se zatmí.

Princ jde námořnickým krokem ke kapitánskému můstku, následován Hyacintem, založí si ruce vbok a vypálí: Proč jsi mne unesl, strýčku piráte?

Rudýnek chraplavě, ale vlídně: U zrzavé chobotnice, to je přece nabíledni. Protože za tebe chci dostat tučné výkupné, rozumíš, hošánku?

Princ: Nač potřebuješ výkupné?

Rudýnek: U všech rohatek a kosatek, to je mi otázka. Protože jsem na mizině a potřebuju prachy.

Princ: A proč potřebuješ prachy?

Rudýnek: U Neptunova trojzubce, protože musím posádce vyplatit žold a prémie.

Princ: A proč musíš posádce vyplatit žoldaprémie?

Rudýnek už poněkud vztekleji: U velrybího chřtánu, přece ani kuře zadarmo nehrabe.

Kdybych občas nenaplánoval nějaké to přeapadení, nezískal kořist a nepodělil je, hodili by mě do moře žralokům, je to čeládka nevycválaná.

Princ: Proč by tě hodili do moře žralokům?

Rudýnek: To je starý pirátský zákon, u pomínutého vorvaně.

Princ: Proč je to starý pirátský zákon?

Rudýnek chvíli zírá popleteně na prince, pak zahučí: To nevím.

Princ spokojeně: Jedna nula. Jedeme dál! Proč se neholíš?

Rudýnek: U pěti uragánů, protože pirát musí vypadat děsivě.

Princ přísně: A proč musí pirát vypadat děsivě?

Rudýnek: Aby se ho každý bál, u špičaté kudly!

Princ: A proč se ho má každý bát u špičaté kudly?

Rudýnek vyděšeně: Protože... No prostě proto, u všech měkkýšů a korýšů!

Princ: To není žádná odpověď. Dva nula. K Hyacintovi: Teď dávej pozor. Opět k Rudýnkovi: Proč přepadáš pokojné lodi?

Rudýnek ustoupí o krok: Protože mě to baví.

Princ: A proč tě to baví?

Rudýnek bezradně: Protože... Protože...

Princ: Tři nula. Proč neděláš pořádné řemeslo? Třeba ševcovinu?

Rudýnek ustupuje při každé otázce o krok, ale neodpovídá.

Princ: Proč ses stal pirátem? – Proč jsou piráti natvrdlí? – Proč se třeseš jako osika? – Proč chceš skočit do moře?

Rudýnek couvá až ke kraji paluby, zapěje neškoleným hlasem začátek písně Pirát býval duše hrdinná, johoho... a vrhne se přes brlení do moře. Jemu v ústrety vyskočí žralok a spolkně ho.

Princ se zadostiučiněním: Myslím, že dál bych se ptal zbytečně.

Macarát vystoupí z podpalubí, popojde k okraji paluby a zeptá se starostlivě: Neotráví se ten chudák žralok?

Hyacint slavnostně: Pane učiteli, můžete převzít kormidlo.

Macarát jde váhavě ke kormidlu a mručí si sám pro sebe: Ach jo, proč zrovna já musím být zase svobodný a vracet se domů!

Princ: A já si jdu dojít ty žraločí ploutve. Zmizí.

Macarát chvíli točí kormidlem, pak: Nevím, proč jste nás osvobozoval a zamykal své druhy v podpalubí. Ale každopádně vám radím, abyste nás vysadil na břeh a co nejrychleji plul dál.

Hyacint: Ani nápad. Láká mě to, abych se podíval do vaší země.

Macarát: Nevíte, co mluvíte, plavčíku. Já přece stočil kormidlo ke království Zasmuse VII., jestli vám to nedošlo.

Hyacint: Ale došlo. A co má být?

Macarát: Neradil bych vám, abyste vystoupil s námi. Dvůr Zasmuse VII. je zapeklitý, neobstojíte tam ani půl dne!

Hyacint: A proč vy se tam tedy vracíte?

Macarát sklesle: Já bohužel nemám jiné volby. Narodil jsem se tam, patřím tam, je to můj domov, neblahý, ale domov. Nemohu dost dobře emigrovat z jedné pohádkové země do druhé. Ale vy se zámku Zasmuse VII. vyhněte na sto honů, je-li vám život milý.

Hyacint bezstarostně: Vy se zřejmě obáváte dalších princových otázek.

Macarát: Dovolte, abych se zasmál! Cha cha! Princovo vyptávání je prkotina, to je na královském sídle ještě to nejpříjemnější. U nás se dějí věci! Kdybych směl povídat... Jste tvrdohlavý, budiž, ale já vás varoval!

Hyacint: Jen se o mne nebojte.

Macarát: Prozradím vám alespoň jednu drobnost. Kolikpak myslíte, že je našemu princovi let?

Hyacint: Hm, asi pět, ne?

Macarát: Já bych ho taky odhadoval na pět, kdybych nevěděl... No, řekl jsem á, musím říci také bé. Jak mi vyložíte, že je mu už pětadvacet roků pořád pět let? No?

Hyacint: Jak je to možné?

Macarát: Je začarovaný.

Hyacint: A kdo ho začaroval? Co proti tomu dělá pan král?

Macarát: Víc vám nemohu říci ani ň... Po chvíli: Vidíte ten vysoký zámek na obzoru? To je Zasmusovo sídlo... Princ vám o mně jistě tvrdil, že jsem trouba. Je to moje obrana. Tvářím se jako hlupák, abych nebyl o hlavu kratší. Doporučuji vám, abyste se zachoval stejně, když už jste neuposlechl mého varování. Za chytrost se v naší zemi platí životem.

Hyacint: Uvidíme. Každopádně předtím, než vystoupím na pobřeží, odemknu chrápající piráty. Třeba je někdy budeme potřebovat.

Lodní siréna, zvony, kutálka. Opona.

Proměna.

Královský zámek, opět rozdělený do tří místností, které lze samostatně prezentovat

osvícením: královská síň, hostinský pokoj, mnichova cela.

Opona vzhůru. V královské síni sedí na honosném trůnu král Zasmus VII, obklopen několika dvořany přituplých obličejů. Opodál královský komoří, jehož výraz je naopak vychytralý.

Před trůnem stojí princ, Macarát a Hyacint. Zvony a hudba zmlknou.

Zasmus: My, Zasmus VII., král zboží... ehm, král z boží milosti, panovník nad Lotránií a Hrabálií, vládce Piškuntálie a Paškuntálie, místodržitel Ostrovů neumětelských, kancléř říše Eskamotérské a tak dále a tak dále vás milostivě vítáme. Vítáme našeho malého synka, který se tak... ehm, nenadále vrací z pirátského zajetí, i jeho průvod. Hodlali jsme právě uvažovat, zda a kdy zaplatíme vysoké výkupné, které chamtivá pirátská cháska požadovala, a jsme rádi, že jsme k žádnému řešení nemuseli dospět.

Dvořané sborem: Tak tak, jsme rádi.

Zasmus: Naše královská pokladna je chudá a nejsme si jisti...

Princ mu vpadne do řeči: Proč je naše pokladna tak chudá?

Zasmus ztratí nit: Co jsem to chtěl... Aha! Tím považuji přivítání za ukončené. Rozejděte se každý po svých, máme dnes ještě mnoho panování.

Dvořané sborem: Tak tak, mnoho panování. Ať žije král Zasmus VII! Rozcházejí se.

Hyacint stranou k Macarátovi: Nechce se mi to líbit. Ale já tomu přijdu na kloub, co se tady děje.

Macarát tiše: Jen se tu do ničeho neplet'te. Mohl byste na své čmuchalství šeredně doplatit.

Raději odtud koukejte co nejdříve zmizet!

Komoří k nim přistoupí: Jestli máte nějaké dotazy, rád je zodpovím. Chvilinku vyčká.

Hyacint zavrtí hlavou. Nemáte-li naopak dotazy, dovolím si pana zachránce doprovodit do hostinského pokoje, sám pan král nařídil a přikázal, abyste se na jeho dvoře cítil co nejlépe. A co rozkáže pan král, to je svaté.

Komoří s Hyacintem odcházejí, za nimi princ a učitel.

Zasmus osamí. Zazvoní na kravský zvonec – objeví se královna, obtloustlá ženština, která si nevidí dál než na špičku svého nosu.

Zasmus vztekle: Tak se nám vrátil pan syn!

Královna: Jojo. A královská švadlena mi ušila nádherné filalové šaty s volány.

Zasmus: Přivedl ho nějaký cizinec. Údajně plavčík.

Královna: Jojo. A královský kuchař mi upekł k snídani do zlatova vypečenou husičku – jedna báseň. Jestlipak víte, choti, co budeme mít dneska k obědu?

Zasmus se rozzuří: To mě ani za mák nezajímá! Jdi si radši klábosit se švadlenou nebo s kuchařem. O státnických záležitostech nemáš ani ponětí!

Královna: Jojo, ještě jsem nedojedla dopolední pudink. Odkvačí, královská síň se zatmí.

Rozsvítí se hostinský pokoj, do kterého vstupuje Hyacint a komoří. V pokoji je lůžko, skříň a bazén.

Komoří: Prosím pane, tento pokoj vám vyhradil sám pan král. Máte tu i bazén, prosím.

Postačí, když otočíte touto páčkou a bazén se naplní příjemně vyhřátou a parfémovanou vodou.

Důtklivě: Všele vám doporučuji, abyste se teď vykoupal, koupel je po namáhavé cestě vždy velice osvěžující. Ukloní se a odejde.

Hyacint osamí: Ne, nelíbí se mi tu. Proč mi učitel ještě na chodbě šeptal, abych na sebe dával dobrý pozor, že tady nebezpečí může číhat všude, i tam, kde bych je prý vůbec nečekala? A proč komoří tak podivně zašilhal k bazénu, když mi doporučoval lázeň? Mám se vykoupat? Nemám se vykoupat? Rozhodne se: Ale co, strach má velké oči. Napustím si vodu do bazénu.

Otočí páčkou, uzve se šumění vody. Hyacint se rozhlíží po pokoji, spatří vedle lůžka sedátko ve tvaru velkého míče. Uchopí ho a přistoupí k bazénu. Otočí páčkou, šumot vody ustává.

Říká se: dvakrát měř, jednou řež. Vyzkouším si, jak se bude lázeň líbit téhle mičudě. Hodí míč do bazénu. Ozve se zasyčení, z bazénu se vyvalí kouř. Rozpustil se! Úplně se rozpustil! Tak proto jsem se měla vykoupat, aby se mě zbavili! Takhle mě přivítal Zasmus VII. za to, že jsem zachránila jeho syna! No počkej! Tuhletu lázeň ti nedaruju, i když na ni doplatil jenom míč! Vůbec bych se nedivila, kdyby na mne v posteli čekal aligátor s vyceněnými zuby. Raději prozkoumám celý pokoj. Nahlíží do postele, nic nenachází. Otevírá skříň: Ale ale, tohle není ani tak skříň, jako spíš tajné schodiště. Samozřejmě, tajné schodiště musí být na každém zámku. Co kdyby pan král ztratil klíč od pokoje, kde honem sežene zámečnicka! No, hned si zjistím, kdo má zájem se ke mně neočekávaně dostat! Vchází do skříně. Zatmít. Královská síň, která se teď rozsvítí, je jen maličko pozměněna. Zůstává v ní královský trůn, před ním je však několik truhel, plných zlatých mincí. V nich se přehrabuje král, unešen leskem zlata. Za sloupem ústí schodiště, po kterém – neviděna – sestupuje Hyacinta. Schována za sloup pozoruje krále.

Zasmus se kochá zlatáky, syká rozkoší a vede zřejmě obvyklou samomluvu: Vyhlásím nové daně, ještě větší daně, daň z jídla, daň z vody, daň z dýchání, daň z kýčání, budu mít další zasmusíky, spoustu penízků, budu nejbohatší na celém světě. Cinkot peněz. A nikomu nic nedám, leda Wambertě, ale ne moc. A z ručky do ručky: kopu zasmusíků za omlazení. Dvě kopy za elixír nesmrtelnosti, ať jsem škodný. Musím mít jistotu, že v téhle zemi budu kralovat věčně jenom já. Všichni budou umírat, jen já budu žít a vládnout pořád, protože jsem bohatý a mocný. Wamberta to svede, když se jí podařilo princovi zastavit roky. Rozchechtá se. Ten mě neohrozí. I když... už jsem se těšil, že se kluka zbavím jednou provždy. To tak, aby chtěl jednou panovat místo mne, dědic trůnu, aby chtěl Zasmuse VII. poslat na vejminek! Holečku, kampak na nás. I kdyby ses dožil padesátky, budeš pořád jako pětiletý. Tak proč jsem nervózní? Z toho mladíka, který prince přivedl? Co se měl co plést do našich záležitostí? Vůbec se mi nezamlouvá, je příliš mladý, vypadá příliš chytře, to je nebezpečné. No, doufám, že už okusil slast královské koupele... Jízlivě se rozesměje, až se rozkašle. Kdyby náhodou odmítl se vykoupat, pošlu ho pod nějakou záminkou za Wambertou, ta už si s ním poradí. Mávne svojí fialovou hůlkou a hned přibude další socha do mého královského parku. Kdepak, mne nikdo neobelstí! Přiklopí víko truhly a odejde ze síně.

Chvilíčka klidu, načež se otevřou dveře a vstoupí piráti.

První pirát: Ale že nám to dalo rachotu, než jsme dveře vězení vyvrátili z pantů!

Druhý pirát: Jenom nechápu, kam se schoval kapitán...

První pirát: Jestli pláchnul i s výkupným a nerozdělil se s náma, tak mu to nedaruju. Bez milosti ho pohodím žralokům, jako že se Věna Písk jmenuje.

Druhý pirát: Ale že majitel týhle barabizny musí být pěkně zazobaný, co? Podívej se jenom na tudle židli. Usedne na královský trůn.

První pirát: Co tady dělaj ty truhly?

Druhý pirát: To je přece jasný. V tom má pan domácí nějaký dobrý pitivo, rum nebo něco podobného.

První pirát se skloní k truhle, otevře ji, až odskočí překvapením: To-to-tolik pe-pe-peněz!

Druhý pirát okamžitě seskočí s trůnu, odklopí víko druhé truhly, oba vytáhnou z kapes pytle a cpou do nich zvonivé mince: To je úloveček!

První pirát spokojeně: To je kořistička! Výkupné máme doma a můžeme zdrhnout, Rudýnek Nerudýnek.

Oba vypadnou co nejrychleji ze síně.

Hyacint vykoukne zpoza sloupu, škodolibě: To bude mít pan král radost! Vrací se po schodech do hostinského pokoje.

Královská síň zhasne, rozsvítí se hostinský pokoj, Hyacinta vstupuje skříní a zavírá ji. Ozve se rázné zaklepání na dveře.

Hyacint: Jen dál! Vstupte!

Komoří vstoupí, údivem couvne, pohlédne na bazén, rychle se vzpamatuje: Pán se ráčil vykoupat? Nepřišel jsem pro pána příliš brzy?

Hyacint jakoby nic: Ovšemže jsem se vykoupal – lázeň byla velice příjemná. Ta voda je úplně hebká, jen ji okuste, sáhněte si do bazénu, pane komoří!

Komoří honem ustoupí až ke dveřím: Děkuji pánovi za laskavé pozvání, pán odpustí, že ho nevyužiji, já už tu vodu znám... Překvapeně: Tak pán se koupal... Ukloní se: Mám tu čest pozvat pána ke královské tabuli, prosím. Je prostřeno.

Hostinský pokoj zatmít, rozetmít královskou síň, která je opět mírně pozměněna – sloup, schodiště a truhly pryč, zůstává trůn a před ním bohatě prostřená tabule – bažanti, krocani, kuřata, holoubátka a podobně. Na trůně král, u stolu královna, která se už cpe, několik dvořanů a dvorních dam (Ize řešit hromadnými loutkami) a učitel. Přichází komoří s Hyacintem, král povstane překvapením, ale hned si zase sedne. Hyacint usedá na volné místo u stolu, komoří zůstane stát u dveří.

Macarát servilně: Přejeme dobrou chuť, vaše veličenstvo!

Královna, která se při tomto přání na okamžik zarazila, se s náramným apetitem znovu pustí do jídla.

Zasmus opovržlivě: Jakoupak dobrou chuť! Žlučník mě týrá, žaludek mě trápí, dvanácterník mi neslouží, ledviny mě zlobí, játra tlačí, slinivka břišní pobolívá, ve střevech mi škundá, tadyhle mě nadýmá, tadyhle mě ujímá, tuhle mám křeče a tuhle trhání – a on se opovází přát nám dobrou chuť! Kdybych nevěděl, že to řekl z hlouposti, dal bych ho popravít. Achich ouvej, jak já jsem nemocný král! Býval jsem zdravý jako řípa, býval, ale vladařské starosti mě načisto zdecimovaly. Ke komořímu: Přines nám jeden karlovarný suchar, ale běda ti, jestli nebude úplně vysušený! A hlt bylinkového čaje!

Komoří je na podobné přání zřejmě připraven, protože králi okamžitě naservíruje suchar a čaj. Přitom mu něco ušůkne do ucha.

Dvořané sborem: Dobrý suchar, pane králi!

Všichni kromě královny a Hyacinta pouze opatrně uždibují z lákavých pochoutek, aby nenaštvali krále nezřízenou chutí k jídlu.

Zasmus: Jaký je, takový je. Obrátí se k Hyacintovi: Pravili nám, že jste použil dobrodiní naší královské koupele...

Hyacint: Děkuji, pane králi, lázeň byla opravdu osvěžující. Máte tady ale velice zvláštní vodu.

Zasmus zbystří pozornost: Zvláštní? Co to slyšíme? Nechtěl byste nám to objasnit?

Hyacint: Trochu mě lehtala, když jsem vstupoval do bazénu. Ale pak jsem si zvykl a bylo mi to příjemné.

Zasmus se špatně tajenou rozmrzelostí: Tak? Lehtala vás a bylo vám to příjemné. Stranou: Ten musí mít ale hroší kůži! Obrátí se znovu k Hyacintovi a promlouvá zvolna: Napadlo nám, že jste přímo stvořený k tomu, abychom vás seznámili s první rádkyní našeho království, se vzácnou vědmou, paní Walbertou.

Macarát se zakucká.

Hyacint: Rád ji poznám. Jistě bude stejně hodná a přívětivá jako vaše veličenstvo.

Macarát padá do mdlob, jeden dvořan a komoří ho beze slova vynášejí ze sálu, ale hned se zase vracejí na svá místa.

Královna s plnou pusou k Hyacintovi: Toho si nevsímal. Ten když jednou denně neomdlí, tak se necítí ve své kůži. Je to jeho nejoblíbenější sport. Takoví jsou všichni ti písmáci a učenci – nic nevydrží. Ještě že ta krůtička je tak křehká. Láduje se dál.

Zasmus se tváří, že učitelův pád nezpozoroval: Kde jsme to přestali? Aha. Paní Walberta ovšem žije na samotě v horách, aby mohla lépe přemýšlet a soustředit se na otázky, na které nám při rušném svorním životě zbývá tak málo času. Svěříme vám pro ni doporučující dopis a ona se už o vás postará, buďte bez obav...

Hyacint: Dovolí vaše královská výsost, abych se jí svěřila s tím, co mě přivedlo na zámek její výsosti?

Zasmus nadutě: Milostivě posloucháme.

Hyacint: Samozřejmě se velice rád a co nejdříve vydám do hor za paní Walbertou, se kterou si budu jistě dobře rozumět. Ale ještě předtím bych chtěl splnit svůj úkol.

Zasmus s podezřením, a tedy výhrůžně: No?

Hyacint: Píšu totiž dějiny pohádkových hradů a zámků. Navštívil jsem už hrad Rynštejn, byl jsem v paláci Potštejně a na zámku Vemlejně. Vašemu panovnickému sídlu však chci věnovat obzvláštní pozornost, protože je to zámek nad zámky, stejně jako vy ráčíte být král nad krále.

Zasmus se nadme, je polichocen. K dvořanům: Přestaňte žvýkat a poslouchejte pozorně jeho slova, na cizince hovoří velice moudře.

Dvořané poslušně sborem: Posloucháme, vaše veličenstvo! My dobře víme, že jste král nad krále!

Zasmus spokojeně: No proto!

Hyacint: Potřeboval bych si pročíst vaše královské kroniky, jestli milostivě dovolíte, abych se o dějinách zámku a o vaší nepřekonatelné vládě dověděl co nejvíce a mohl to přetlumočit celému světu včetně New Yorku a Postoloprta.

Zasmus blahosklonně: Nějaký New York sice neznáme, ale budiž. Milostivě dovolíme, abyste se obeznámil s životem a dílem největšího ze všech největších králů – Zasmuse VII.

Dvořané nadšeně sborem: Ať žije král Zasmus VII., ať žije král Zasmus VII., ať žije král Zasmus VII.!

Zasmus pokyne komořimu: Komoří, zavést pana Begónia ke kronikáři! Ať mu ukáže všechno, co do těch svých knih nadržápal!

Hyacint s pukřetem, hodícím se spíše slečně: Děkuji jeho výsosti. Už se těším, jak budu ohromen.

Zasmus pyšně: Co ohromen, přímo ochromen budete, pane Třezalko!

Hyacint odchází, veden komořím.

Zasmus po jeho odchodu k sobě, je však slyšen dvořany: Není to vlastně škoda, že musí zkamenět, když o nás chce psát tak nadšeně... Ale nedá se nic dělat, nedůvěřujeme nikomu, jenom sobě. Musí zmizet, nebo nám tu ještě natropí nějaké nepříjemnosti. Ale ten svůj spis nám napřed odevzdá, bude hlásat naši slávu na věčné časy.

Dvořané sborem: Co král činí, dobře činí!

Zasmus se znatelnou úlevou: Že jo? Taky si myslím...

Síň se zatmí, rozsvítí se mnichova cela, plná knih. Do velké kroniky, ležící na pulpitu, píše cosi husím brkem mnich, který je totožný s vypravěčem-loutkohercem. Jevišťe je nutno vyřešit tak, aby dveře do cely byly z boku a aby diváci mohli na jakési předsínce sledovat, kdo k mnichovi přichází, eventuálně kdo zvenčí zůstává stát za dveřmi.

Komoří přivádí Hyacinta ke dveřím, klepe, oba bez vyzvání vstupují.

Mnich honem zaklapne rozepsanou kroniku, uklání se: Zasmus s vámi, jestliže s dobrým úmyslem vcházíte. Já jsem ten mnich, který má mnoho knih a neví, co je v nich.

Komoří pánovitě, aby dal najevo svoji nadřazenost nad nějakým pisálkem: Mnichu, pouč pana Hyacinta o slavných dějinách našeho zámku a o ještě slavnějších činech našeho vznešeného panovníka. Je to příkaz samotného krále, budiž veleben na tisíc způsobů. Vyjde za dveře, ale zůstane tam a přitiskne na ně ucho. Poslouchá, co si ti dva budou vykládat.

Mnich zvýšeným hlasem, neboť tuší přítomnost komořího za dveřmi: Poslouchejte, neznámý synu, co praví naše kroniky. Zasmus VII. je největší, nejkrásnější, nejmoudřejší, nejmilostivější, nejlidumilnější a nejbohabojnější král, jakého kdy nosila země. Náš lid je šťasten, že může žít, pracovat a úpět, pardon, přereknutí, pět písně za vlády takového panovníka, který je každému příkladem ve skromnosti, moudrosti, vlídnosti a tak dále a tak

podobně. Mnich řeční na pomezí oslavy a dryáčnického tónu, nemajícího daleko k posměchu, ten však nesmí z jeho projevu příliš okatě čnit.

Hyacint zklamaně: Ale já jsem chtěl slyšet, co opravdu vykonal. Mne zajímá pravda, pravda pravdoucí, a ne takovéhle oslavné tirády.

Mnich lišácky: Mluvíme-li o tak velevýznamném panovníkovi, jako je Zasmus VII., stává se z pravdy oslava a z oslavné řeči pravda...

Hyacint: Tomu moc nerozumím. Povězte mi tedy alespoň, co bylo před Zasmusem VII., kdo tu panoval, jak si vedl...

Mnich: Před zasmusem VII. nebylo nic, prosím, Zasmus VII. je počátek všeho, prosím.

Hyacint rozhořčeně: Snad mi nechcete tvrdit, že nikdy nežil Zasmus VI. Nebo Zasmus V.?

Mnich pokorně: Já, prosím, se vůbec nic neodvažuji tvrdit. Já pouze říkám, co říkat mám a musím. Naše historie začíná teprve zrozením Zasmuse VII. Předtím je... jak bych to nejlépe označil? Ano, předtím je mlhavo, a pro tu mlhu nevidíme, co vlastně bylo a jestli vůbec něco bylo. Zasmus VII., zavalen starostmi o blaho své, pardon, přefeknutí, svých tedy občanů, neráčil ještě vydat směrnice, jak se máme dívat na dobu před ním, zda kladně nebo záporně, proto se na ni, prosím, nedíváme.

Hyacint: Ale i tak významný král, jako je podle vás Zasmus VII., musel mít přece otce a matku, ne?

Mnich neustále hovoří s jemnou ironií, aby Hyacint – a s ním i divák – pochopil, že svou nevědomost předstírá a že ví mnohem víc, než smí povědět: Vyslovujete odvážný předpoklad, synu, pokud však je mi známo z jemných náznaků nadřizených a ještě nadřizenějších, náš nejjasnější panovník se narodil jaksí sám od sebe, prosím. Asi nám ho poslala sama prozřetelnost... Bere do ruky kroniku, do které předtím psal, a podává ji Hyacintovi:

V kronice o slavných činech našeho krále se ostatně sám dočtete o všem důležitém. Budete na to mít dostatek času, protože následuje přestávka. Doufám, že shledáte, jak zajímavá je to četba.

Hyacint si vezme knihu: Děkuji vám. Jste jistě šťasten, že smíte být kronikářem tak slavného a významného panovníka.

Mnich potutelně: Jsem pouhý starý mnich, cizince... Přistoupí ke dveřím, které se otevírají ven do předsínky, a prudce je otevře.

Komoří odlétne s výkřikem do zákulisí.

Rána, jak dopadl, opona.

Přestávka.

Mnich-loutkoherec přichází s velkým zvoncem na forbínu, zvoní konec přestávky, eventuálně častuje poznámkami opozdilce, spěchající do hlediště, ukloní se: Zasmus s vámi, mladí přátelé. Nebuďte zasmušilí, naše představení pokračuje. Já jsem ten mnich... Ale to už znáte. Víc vás asi bude zajímat, co se Hyacint dověděl z kroniky, kterou jsem mu zapůjčil. Přátelé – nic dobrého. To nebyla totiž ona oslavná kronika, ze které jsem musel veřejně předčítat při státních výročích a Zasmusových narozeninách, nýbrž tajná, přísně utajovaná kronika, ve které bylo všechno sepsáno podle pravdy. Psal ji už můj předchůdce a jeho předchůdce a králi jsem musel namluvit, že jsem ji spálil. Tahleta kronika líčila královu krutost, samolibost, panovačnost a lakomství. Vyprávěla o tom, jak utrávil k smrti svého otce Zasmuse VI. a svou matku. O tom, jak ode dne, kdy se sám prohlásil králem, utiskoval poddané a obklopoval se hloupými dvořany, kteří mu ustavičně lichotili. O tom, jak se spřáhl s přivandrovalou ženštinou Wambertou, o které se šušovalo, že je to zlá čarodějnice. Ta Wamberta má pět kouzelných hůlek: modrou hůlkou zastavila věk prince, protože se Zasmus obával, aby ho syn nepřipravil o trůn; zelenou hůlkou očarovala vodu, přitékající do lázně, aby se král zbavil každého, kdo se mu zdál nepohodlný; pomocí fialové hůlky už zkamenělo devětadvacet cizinců, ať už se tu objevili jako turisté nebo jako obchodníci, protože Zasmus nikomu cizímu nedůvěřoval, bál se, že příchozí by mohli podnítit občany ke vzpouře; černou hůlkou uměla

rozpoutat příšernou bouři s blesky, hromy a krupobitím, ale k čemu je žlutá hůlka, to nevěděla ani ona sama, proto ji nikdy nepoužila. Toto všechno a ještě mnoho jiného se Hyacint dočetl v tajné kronice, kterou jsem mu půjčil. A přesto se rozhodl, že čarodějnici Wambertu navštíví. Je to srdnatý mladík, ale bojím se, že dopadne jako všichni cizinci před ním: že jeho socha bude zdobit zámecký park. Pokrčí rameny. No – uvidíme. Budeme mu držet palce, ano? Odejde.

Opona vzhůru, za ní jako pozadí proscénia druhá opona, na níž je vpravo nakreslena zámecká brána a přes celou její plochu se táhne zámecký park se sochami. Asi dvě sochy stojí v reálu i při cestě, kudy pojedou Hyacint. Za jednou se krčí učitel. Před branou vozík, do něhož je zapřažený osel, u vozíku Hyacint s komořím.

Komoří ironicky: Jak říkám, osel doveze pána přímo k obydlí vzácné paní Wamberty, zná tu cestu moc dobře.

Hyacint: Rád bych se ještě rozloučil s princem.

Komoří rychle: Je příliš zaneprázdňen učením, nesmím ho teď rušit. Vyřídím mu vaše pozdravy později. Přeji pánovi co nejpříjemnější cestování!

Hyacint nasedá do vozíku, osel se sám od sebe dá pomalu do kroku.

Komoří zmizí.

Hyacint k sobě do klapání pomalé jízdy: Jsem sám zvědavý, co si na tu Wambertu vymyslím. Nebude to snadný oříšek...

Macarát vystoupí ze svého úkrytu za sochou, vztáhne ruce proti vozíku a zastaví tím osla.

Roztřeseným hlasem: Okamžitě slezte z toho vozíku, pane Hyacinte! Čarodějnice je už o vašem příjezdu zpravena a čeká jenom na zahýkání oslíka, aby z vás udělala sochu. Je mi jasné, že vás nezadržím, ale chci vám alespoň poradit. Když půjdete dál po téhle cestě pěšky, můžete Wambertu překvapit. Já tu zatím osla podržím. Všechno ostatní záleží na vás.

Hyacint překvapeně: Pane učiteli, vy jste odvážný muž! To jste mě mile překvapil... Sleze z vozíku.

Macarát: Kdepak, já nejsem žádný hrdina... Kdybych vás ale ještě jednou nevaroval, nemohl bych se sám sobě už nikdy podívat do očí – myslím v zrcadle.

Piráti se během jeho řeči vynoří u zámecké brány, nepozorováni Hyacintem ani učitelem, jsou obtěžkáni pytlí s ukradenými penězi, zarazí se, dají hlavy dohromady, dohadují se, jeden ukáže na osla. Pak se plíží k oběma rozmlouvajícím.

Macarát: Ale teď neotálejte, každá minuta je drahá. Za chvíli mohou na zámku zjistit, že nejsem s princem, a mohou pojmout podezření, že...

Piráti se zatím připlížili až k nim, s mohutným výkřikem vyskočí a namíří na ně bambitky.

První pirát hrozebně: Uá! Vzdejte se, je-li vám život milý!

Druhý pirát ještě hrozebněji: Uááá!! Vydejte nám osla, jinak jste syni smrti! Přece se s těmi zlatáky nepotáhnete jako soumaři, když se nám tady nabízí takovej pěkněj vozejk!

Macarát omdlí.

První pirát ke druhému: Tys ho vodbouch? Já neslyšel ránu!

Druhý pirát: Já taky nic neslyšel. Že bych měl tak tichou bambitku? Třeba se zastřelil sám!

První pirát: Tak se nezdržuj, chop se otěží a prcháme z místa činu!

Piráti a oslem a vozíkem úprkem vlevo – k sídlu Wamberty.

Hyacint se naklání nad Macarátem: Pane učiteli, proberte se, už jsou v háji. Ani si mě nevšimli, čuměli jenom na osla.

Macarát se probírá z mrákot, vstává: Tak to vidíte, jaký jsem hrdina...

Hyacint vesele: Jste ten nejbáječnější učitel, jakého znám.

Macarát zoufale: Ale co si teď počneme? Všechno je ztraceno!

Hyacint: Mám takový dojem, že právě naopak, že je všechno v nejlepším pořádku. Já si pospíším za piráty a vy se vrátíte do zámku, aby vás tam nepostrádali. Ještě se uvidíme!

Macarát: Kéž máte pravdu! Budu vám držet palce. Odejde vpravo – k zámecké bráně.

Hyacint si to naopak zamíří doleva vzhůru – za piráty.

Druhá opona vzhůru, sochy tím pádem pryč – i ty reálné.

Přes podstatnou část scény vnitřek Wambertina sídla, vedle zůstane však místo i pro kousek prostranství. Na horizontě hory. Na prostranství vedou dveře a okno s muškáty. Všechno tu vyhlíží docela mírumilovně. Nad rozpálenou pecí stojí Wamberta, ošklivá, bradavičnatá babizna. Něco kuchtí. Pec je plná kastrólů a hrnců. Vedle pece kredencky, u níž visí pět hůlek: modrá, zelená, černá, žlutá a fialová, aby je Wamberta měla pěkně po ruce, kdyby chtěla čarovat. V popředí stůl.

Wamberta nad pecí si skřehotá sama pro sebe jako někdo, kdo samomluvou zahání samotu:

Králíček si myslí, že mu tady plichtím elixírek života. Jo, já už tak nemám nic jiného na práci než dumat o dlouhověkosti pana Zasmuse VII. Ten by se podívil, kdyby zjistil, že si tady vyvářím baštu. On sám je prolezlý chorobami jak staré křeslo červotoči, ale já mám žaloudek dobrý, proto si můžu dávat do nosu. Brebentí: Není dobré vaření bez devatera koření. Ať se se mnou nikdo nepře: špetku soli, trošku pepře, muškátový květ a hřebíčků pět, taky trochu tymiánu podle kuchařského plánu, přisypeme papriku a přidáme arniku. Obejdu se bez skořice, hodím tam kus lékořice a nakonec kmín. Z ohniště jde dým, stoupá vzhůru do komína, uvařím si jídlo přímo. Pch, elixír! Kde bych na něj vzala fištrón? Kdybych neměla své hůlečky – pokyne k nim rukou – musela bych si hledat místo kuchařky, protože vařit umím – mňam, mňam – prvotřídně. Jde k oknu, vyhlíží ven: Jak to, že ještě nehýká osel? Dostala jsem přece spěšnou zprávu, že mi dneska přiveze třicátého cizince. Už se nemůžu dočkat, jak ho parádně zakamením. Vrací se k peci: Nebudu se s tím zdržovat, pochoutky by mi vysmáhly. Ale jestli mě někdo vyruší při hostině, pak běda mu! Poštvu na něj bouřku. Nese na stůl a dává se do jídla.

Piráti se objeví zprava, vjíždějí na prostranství s vozem, taženým oslem. Na voze jsou uloupené zlatáky.

Hyacint se prošmejkne scénou zleva, aby ho piráti nezpozorovali, schová se za Wambertinu chalupu poblíž dveří.

Druhý pirát se zastaví a začuchá do vzduchu: Čichám, čichám hovězinu...

První pirát podobně: Čichám, čichám skopovinu...

Druhý pirát: Já mám takový hlad, až se mnou mlátí o zem...

První pirát ukazuje na stavení: Třeba je tohle zájezdní hostinec a dostaneme tu něco dobrého na zub...

Osel hlasitě hýká: I já, i já, i já!!!

Wamberta vztekle vyskočí od stolu: Jestli jsem to neříkala. Ale tohle mu nedaruju! Chopí se černé hůlky: Ernem bardem justament, sepiš si svůj testament. Kočí skočí do klokočí – proč? Pro jepičí a slepičí kvoč! Elce pelce pikle kuji, udělej, co potřebuji!

Hyacint sleduje oknem její počínání.

Strhne se příšerná bouře, blesk za bleskem, hromy jako dělostřelba. Piráti jsou zmítáni vichřicí jako třtiny. Osel se splaší, vyhodí zadníma nohama a odkluše i s vozíkem, plným peněz, pryč ze scény.

Wamberta se kouká na poskakující a povlávající piráty, vyděšené hromy a blesky, a chcechtá se, až se za břicho popadá.

Piráti se snaží dostat k otevřeným dveřím údajné hospody, z nichž vyhlíží babizna, ale jsou vždycky cloumnutí a smýknuti vichrem, takže pořád pochodují na jednom místě. Volají: Pomoc! Zachraň se, kdo můžeš! Pomoc!

Wamberta vykročí se dveří, opět mávne černou hůlkou a odřikává: Elce pelce pikle kuji, udělej, co potřebuji. Kočí skočí do klokočí – proč? Pro jepičí a slepičí kvoč. Ernem bardem justament, sepiš si svůj testament.

Bouře ustane, jako když utne, na obloze se sklene veliká duha.

Hyacint vběhne za Wambertinými zády do chalupy a stoupne si před hůlky.

První pirát prudce oddechuje: To byla čina, něco takového zažít na moři, tak jsme šli ke dnu i se škunerem! _

Druhý pirát taky stěží ještě popadá dech: Měl jsem strach, že se zalknu, fuj, to byl donrvetr!

Ohlédne se – zděšeně: Kde je osel? Kde je vůz ? Kde je zlato?

První pirát se rovněž ohlíží, přičemž jako jeho druh nevěnuje Wambertě nejmenší pozornost.

Zoufale: Jsme na mizině! Přišli jsme o výsledky naší poctivé pirátské práce!

Wamberta s jedovatou vlídností, přičemž se oba piráti prudce obrátí: Jen klídek, pánové, stejně už žádné zlatáky nebudete potřebovat. Je mi sice divné, že jste dva, když mi byl hlášen jenom jeden cizinec, ale to nevadí. Lepší dvě sochy než jedna, co vy na to? Zachechtá se.

První pirát: Babičko, co to blábolíte? Nepomátla vám ta bouřka rozum?

Druhý pirát: Pěkně si vydechněte, babičko: á dvě tři, á dvě tři – a bude vám zase dobře.

Wamberta zavile: Já vám dám babičku, já vám dám á dvě tři! Kde mám fialovou hůlku?

Vlítne do chalupy, zarazí se, neboť spatří Hyacinta: Kdo je zase tohle? Kde jste se tu vzal?

Hyacint pokojně: Právě jste mě přičarovala, paní Wamberto. Já už tu s vámi zůstanu.

Wamberta užasle: A kdo jako máte být?

Hyacint samozřejmě: Jsem bouřkový vílák a budu vám pomáhat.

Wamberta zarputile: Já jsem si žádnou bouřkovou vílu ani víláka neobjednala! Ať jsem trajcén, jestli vás okamžitě nevyhodím!

Hyacint ukáže ke dveřím, jako by se nechumelilo: Utečou vám cizinci...

Wamberta: A to máte pravdu! Vymění černou hůlku za fialovou a brebentíc vyjde před chalupu – piráti na ni koukají jako na šílenou: Ernem bardem justament, sepiš si svůj testament. Kočí skočí do klokočí – proč? Pro jepičí a slepičí kvoč! Elce pelce pikle kuji, udělej, co potřebuji.

Hyacint vyhlíží ze dveří a poslouchá.

Ozve se rána, na chvílenku se zatmí. Když se opět rozsvítí, jsou z pirátů dvě sochy.

Wamberta se obrátí k Hyacintovi: Čistá prácička, co?

Hyacint vesele: Čistá. A teď dávejte pozor vy! Vytrhne Wambertě fialovou hůlku a odříkává: Elce pelce pikle kuji, udělej, co potřebuji. Jočí skočí do klokočí – proč? Pro jepičí a slepičí kvoč. Ernem bardem justament, sepiš si svůj testament. Že mám dobrou paměť?

Ozve se rána, na chvílenku tma, když se rozsvítí, jsou ze soch opět piráti.

Wamberta, která akci bezmocně přihlížela, vykřikne: Ale to né! Tvrdil jste, že mi chcete pomáhat, a zatím ničíte mou práci!

První pirát: Co je to za špásy? Připadal jsem si jak v době kamenné!

Druhý pirát: Až se mi z toho kamenného pocitu udělalo mdlo. Neměla byste hlt rumíčku, babi?

Wamberta vztekle: Já vám dám rumíček! Za trest zkameníte všichni tři! Chce Hyacintovi vytrhnout hůlku, ale piráti k ní přiskočí a zadrží ji.

První pirát: Takhle ne, babo princmetálová! Za mé kousky mě spánembohem můžete zavřít do šatlavy, ale udělat ze mne kamenného piráta, tak to si líbit nedám!

Wamberta cloumá piráty, chce se jim vytrhnout, přemlouvá Hyacinta: Bouřkový víláku, všechno беру zpět, můžete u mne zůstat, jak dlouho budete chtít. Jenom okamžitě začarujte ty nezdvořáky! Honem! Nařizují vám to!

Hyacint spokojeně: Ba ne, nechce se mi. Já myslím, že těch soch má Zasmus dost, až moc! Co kdybych zkusil něco jiného? Co kdybych si na vás vyzkoušel žlutou hůlku, Wamberto?

Wamberta vykřikne v hrůze: Žlutou ne! Dělejte si se mnou, co chcete, jenom nesahejte na žlutou hůlku!

První pirát: Mám tu babiznu sejmout?

Hyacint: Stačí, když ji podržíte. K Wambertě: Pročpak nemám sahat na žlutou hůlku, co? Vy jste mohla začarovávat lidi v sochy, rozpouštět hosty v lázni a způsobit, aby princ byl věčně pětiletý? To vám nebylo líto?

První pirát: Já jsem říkal, že bych ji sejmul...

Wamberta: Já ne... Já nechtěla, to všechno Zasmus, ten zloduch, on je vinen! Prosím vás, nedotýkejte se žluté hůlky... Udělejte bouřku, proměňte mě v sochu, jenom žlutou hůlku nechte na pokoji...

Hyacint: Proč se jí tak bojíte?

Wamberta: Protože sama neznám, co dovede. A nejstrašnější je vždycky hrozba, která je nejasná.

Hyacint po krátkém zaváhání: Uvidíme. Vejde do stavení a vrátí se, v ruce má místo fialové žlutou hůlku. Drmolí: Ernem bardem justament, sepiš si svůj testament...

Wamberta: Ne! Ale ani se nehne, už ani necloumá piráty.

Hyacint pokračuje: Kočí skočí do klokočí – proč? Pro jepičí a slepičí kvoč. Elce pelce pikle kuji, udělej, co potřebuji.

Příšerná rána, tma, ponurý hlas ze tmy: Smart ti vrací podobu, Avanto!

Když se opět rozsvítí, stojí mezi piráty místo čarodějnice sličná dívka s korunkou na hlavě.

Piráti od ní překvapeně odskočí.

Druhý pirát: Tady se dějou věci!

Hyacint užasle zírá na princeznu.

Avanta, tedy Wamberta v princeznovské podobě a s jemnějším hlasem: Děkuji vám, můj zachránče.

Hyacint: Kdo vlastně jste?

První pirát: Nojo, kdo to je?

Avanta: Jsem princezna Avanta z Bešamelového království... Mocný panovník všech kouzelníků, čarodějnic a bab jag Smart se kdysi ucházel o moji ruku. Když jsem ho odmítla, zničil z pomsty mou Bešamelovou zemi a mne proměnil v ošklivou a zlou čarodějnici. Přidělil mi pět hůlek a namluvil mi, že tu žlutou nesmím nikdy vyzkoušet, protože je nejstrašnější. Putovala jsem světem, až jsem zabloudila do tohoto smutného království a Zasmus mě zlákal, abych mu pomáhala v jeho nekalých činech. Jedině žlutá hůlka mě mohla spasit, ale já to netušila. Tato pasáž by měla být inscenována s jemným podtextem parodie, jak by si zasluhovala. Proto by Avantinu zpověď mohla podeznívat romantická houslová melodie, která s koncem její řeči ustane, jako když utne.

Hyacint mudrlantsky: Vida, někdy máme svou žlutou hůlku na dosah ruky a nevíme, že nás může zachránit.

Avanta: Vy jste mě zachránil, sličný mladíku, a já jsem proto ochotna vám nabídnout svoji ruku. Chcete se stát mým chotěm a vládcem neexistujícího Bešamelového království?

Hyacinta si strhne pokrývku hlavy a osvobodí tak své dívčí kadeře: Tak to nepůjde Avanto. Já nejsem Hyacint, nýbrž Hyacinta, a vystupovala jsem v tomto přestrojení, abych se dostala na pirátskou loď.

První pirát: Nojo, plavčík! A mě byl pořád nějak povědomej!

Hyacinta: My se teď vrátíme na zámek, abychom vysvobodili prince i zkamenělé cizince ze zakletí.

Druhý pirát: My taky?

Hyacinta: Samozřejmě – ať taky jednou v životě uděláte něco dobrého.

Opona.

Mnich-loutkoherec vyjde na forbínu: Devětadvacetkrát se Hyacinta s Avantou a s piráty cestou k zámku zastavila a odčarovala devětadvacet soch. K zámku došla s velkou družinou cizinců, kteří jí děkovali se slzami v očích. Když dvořané viděli, kolik uhodilo, rozprchli se do všech světových stran. Zmizela i tlustá královna, neboť za dvořany utekli i všichni sloužící, a zámek bez kuchaře pro ni nebyl přitažlivý. Jenom princ a král nevěděli, co se v zemi děje.

Odejde.

Opona vzhůru. Opět zámek se třemi prostorami: s královskou síní, ve které jsou poloprázdné truhly, s hostinským pokojem, který se nezměnil, a s princovým pokojíkem namísto mnichovy cely, proto jsou tu místo knih dětské hračky.

Rozsvítí se královská síň se sloupem a tajným schodištěm. Zoufalý král nad truhlami.

Zasmus běduje: Okradli mě! Ovoce mého celoživotního snažení je pryč, nemám pro co žít! Jsem chudák, žebrák, jsem král všem pro smích! Kdybych věděl, kdo mne oloupil, vsadil bych ho do hladomorny a mučil tak dlouho, dokud by mi nevrátil mé zlatáčky, mé zasmusínky, mé bohatství, mé všechno!

Komoří, který jediný ze služebnictva zůstal, vyděšeně vrazí do síně: Pane králi, odpusťte, že jsem neklepal, ale mám strašné klepy, vlastně ne klepy, ale novinu. Strašnou!

Zasmus sklesle: Co může být hroznější než ztráta mých penízků...

Komoří: Do zámku vtrhla horda cizinců. Vedou ji nějaká děvčata. Jistě jdou po nás!

Zasmus: Zavolej dvořany, aby mě chránili!

Komoří: Všichni se rozutekli – i služebnictvo! Musíme taky uprchnout!

Zasmus: Ne, ani nápad, toho bohdá nebude, aby Zasmus VII. opustil zámek. Schovám se a v nestřeženém okamžiku na ně záludně vyrazím. Wamberta mi pomůžte! Spěchá za sloup, vystupuje po schodech vzhůru. Komoří za ním.

Královskou síň zatmít, rozetmít hostinský pokoj. Skříň se otevírá, vylézá z ní král a za ním komoří.

Zasmus se rozhlíží: Kde se ukryju? Spatří zástěnu u bazénu. Ta zástěna je moje spása, za ní mě nikdo hledat nebude!

Komoří: To je nápad, hodný královské hlavy. Tam nás nikdo hledat nebude!

Oba naráz se vrhnou k zástěně, strkanice, komoří omylem nabere krále loktem a shodí ho do bazénu. Král vykřikne, spadne do lázně, voda zasyčí, z bazénu se vyvalí dým, král zmizí.

Komoří stane nad bazénem ve chvílkovém uctivém předklonu: Velice se omlouvám, vaše královské veličenstvo... Ale co naděláš – králové mizí jako dým a komoří zůstávají, takový je osud. Teď se schovám za touhle zástěnou a přečkám tam nejhorší časy. Až přejde první zmatek, vyjdu ze svého úkrytu a snaživě, jak je mým zvykem, se přizpůsobím novému panovníkovi. Zmizí za zástěnou.

Zatmít hostinský pokoj, rozsvítit princův pokojík. Princ tu sedí smutně a zadumaně nad mísou švestkových knedlíků. Nejí. Proti němu sedí truchlivý učitel.

Macarát beznadějně: Zámecký park je už asi bohatší o jednu sochu...

Princ stejným tónem – celý jejich dialog se odehrává v povlovném, zvadlém tempu: A proč nemůžeme nic dělat?

Macarát: Protože jsme úplně bezmocní...

Princ: A proč jsme úplně bezmocní?

Macarát: Protože neznáme proti Walbertiným čárům žádné protikouzlo...

Princ: A proč neznáme žádné protikouzlo?

Macarát: To nevím...

Princ teskně – je zřejmé, že mu to nepůsobí žádnou radost: Dva tisíce čtyři sta padesát tři nula vedu. Učitelí, mně je tak smutno... Ani ty švestkové knedlíky mi nechutnají...

Ozve se zaklepání na dveře.

Macarát ponuře: Dále...

Dveře se otevřou, vstoupí Hyacinta, za ní Avanta.

Macarát: To snad není možné! Nešálí mě zrak? Z radosti omdlí.

Avanta k němu přistoupí a snaží se ho probudit umělým dýcháním.

Princ vyskočí a spěchá Hyacintu obejmout: Ty ses nám vrátil – vlastně vrátila! Ty jsi holka? Já se o tebe tolik bál!

Hyacinta má v ruce modrou hůlku, ukáže jí na prince.

Princ: Proč na mne ukazuješ tou holí?

Hyacinta odříkává: Elce pelce, pikle kuji, udělej, so potřebuji...

Princ tvrdohlavě hraje otázkový fotbal, zřejmě součást svého začarování: Proč mám udělat, co potřebuješ? A proč piješ kukle?

Hyacinta: Kočí skočí do klokočí – proč? Pro jepičí a slepičí kvoč...

Princ: K čemu potřebuje kočí jepičí a slepičí kvoč? Tohle není žádná hra, já ti vůbec nerozumím.

Hyacinta: Ernem bardem justament, sepiš si svůj testament.

Tma, zahřmění. Když se opět rozsvítí, před Hyacintou stojí sličný princ ve své mužné podobě. I učitel se už probral a okouzleně zírá na Hyacintu, vůbec si neuvědomuje, že ho zachraňovala Avanta.

Princ samozřejmě hlasem, odpovídajícím jeho nové podobě: Co se to se mnou dělo? Spal jsem? Jak dlouho? Zdálo se mi, že jsem malé dítě a že nikdy nevyrostu...

Hyacinta chlácholivě: Spal jste, princí, a všechno se vám jenom zdálo.

Princ příliš nevnímá Hyacintu, otočí se k Avantě, pohlíží na ni jako očarován: A kdo jste vy, krásná neznámíá? O vás se mi sice nezdálo, ale najednou se mi zdá, že se mi o vás bude zdát po celý příští život. Nechtěla byste, aby ten náš nový sen byl společný?

Avanta: Co tím chcete říci, princí? Nemám ráda, když někdo mluví v hádankách.

Princ: Rád bych vás požádal o ruku a vůbec mi nevadí, že nejste princezna...

Avanta: Ale já jsem princezna...

Princ: To mi taky nevadí. Já prostě bez vás nemohu ani žít, ani snít...

Macarát k Hyacintě: Kdybych se nebál, Hyacinto, poprosil bych o ruku zase já vás. Zalíbila jste se mi už na pirátském škuneru, jenom mě mátl, že jste muž. Ale mohlo by vám překážet, že jsem trouba a že občas omdlím.

Hyacinta: Žádný trouba nejste, pane učiteli. Teď už si na hlupáka nemusíte hrát, když budeme mít nového panovníka. A to omdlévání? Já už se postarám, abyste mi v manželství neomdlával!

Princ: Takže budou hned dvě svatby najednou, to je to nejlepší, čím může pohádka končit.

Ozve se zaklepání na dveře. Nebo že by ještě nekončila? Vstupte!

Komoří vejde, ukloní se a zařve: Ať žije král Zasmus VIII.!

Princ ukáže na dveře, rezolutně: A ven!!! Já ti dám Zasmuse VIII.!. Jestli už mám být králem, tak si dám docela jiné jméno!

Komoří vypadne jako cukrář.

Ti čtyři stojí na jevišti za zvuků břeskň-jazzově-svatební hudby, dokud nespadne opona a neozve se gong. Pak je definitivní konec. — -